

VNITŘNÍ ŘÁD

PSYCHIATRICKÉ NEMOCNICE MARIANNY ORANŽSKÉ V BÍLÉ VODĚ

Vnitřní řád Psychiatrické nemocnice Marianny Oranžské (dále jen PNMO) stanoví obecně platná pravidla poskytování zdravotní péče v PNMO, která jsou důležitá pro příznivý průběh a výsledek léčby. Pravidla vnitřního řádu jsou závazná pro všechny zaměstnance, pacienty (klienty), návštěvníky i ostatní osoby, které se nacházejí v areálu nemocnice. Vnitřní řád je rozdělen na dvě části:

1. všeobecná pravidla,
2. příloha vnitřního řádu - pravidla platná na jednotlivých odděleních dle charakteru léčby, kde pravidla vnitřního řádu mohou být upravena či doplněna.

V PNMO je celkem 6 lůžkových oddělení:

oddělení I: psychoterapeutické oddělení pro komplexní léčbu alkoholových a smíšených závislostí komunitního typu (terapeutická komunita HARMONIE),

oddělení II: oddělení s převážně dlouhodobější a kombinovanou péčí pro dva okruhy klientů:

- komplexní léčba chronických psychiatrických poruch (demence, těžké schizofrenní průběhy) včetně gerontopsychiatrických,
- chronické či komplikované adiktologické poruchy (adiktologické komplikace, duální diagnózy, problematická motivace klienta),

oddělení III: specializované oddělení pro komplexní střednědobou a dlouhodobou léčbu typu terapeutické komunity (terapeutická komunita FÉNIX) pro alkoholové, drogové a smíšené závislosti,

oddělení IV: přijímací oddělení s kombinovanou péčí pro dva okruhy klientů:

- příjem širokého spektra psychických poruch (kromě závažných demencí), včetně akutní psychiatrické péče (zahrnuje i detoxifikaci),
- komplexní léčba psychotických stavů a poruch přizpůsobení, včetně biologické léčby,

oddělení V: specializované oddělení pro komplexní střednědobou a dlouhodobou léčbu komunitního typu (terapeutická komunita FIDÉS) pro drogové závislosti,

oddělení VI: specializované oddělení komunitního typu (terapeutická komunita TAO) pro léčbu závažnějších duševních poruch včetně léčby závažnějších duševních diagnóz.

HOSPITALIZACE V PNMO

Pacient (klient) je v nemocnici hospitalizován s písemným souhlasem, popř. se souhlasem oprávněného zástupce, a to na základě písemného doporučení praktického nebo jiného odborného lékaře.

Pacient (klient), který nastupuje léčbu nedobrovolně (bez písemného souhlasu) zpravidla nastupuje na základě rozhodnutí soudu nebo hlášení soudu, a to v těchto případech:

- a) ochranná ústavní léčba;
- b) pacient ohrožuje bezprostředně a závažným způsobem sebe nebo své okolí a jeví známky duševní poruchy nebo touto poruchou trpí nebo je pod vlivem návykové látky, pokud hrozbu pro pacienta nebo jeho okolí nelze odvrátit jinak;
- c) zdravotní stav pacienta vyžaduje neodkladné lůžkové psychiatrické poskytnutí zdravotní péče a zároveň neumožňuje, aby vyslovil souhlas.

Přijetí nemocného bez jeho souhlasu je nemocnice povinna do 24 hodin ohlásit soudu, který do 7 dnů rozhodne o oprávněnosti postupu nemocnice.

U nemocných s uloženou ochrannou léčbou dle § 72 trestního zákona, kteří poruší Vnitřní řád PNMO, může být zahájeno trestní řízení pro maření výkonu úředního rozhodnutí.

PŘÍJEM PACIENTA (KLIENTA) NA ODDĚLENÍ

1. Po příchodu na oddělení, nebo jakmile to dovolí jeho zdravotní stav, je každý hospitalizovaný pacient (klient) seznámen s Vnitřním řádem PNMO a s pravidly příslušného oddělení, dále pak s právy pacientů. Pacient (klient) se podpisem zavazuje dodržovat Vnitřní řád. Pacient (klient) je srozumitelně edukován zdravotnickým personálem.
2. V průběhu léčby je pacientovi (klientovi) poskytnuta zdravotní péče na náležité odborné úrovni. Ošetřující lékař stanoví léčebný postup, dietu, režimová opatření a léčebně rehabilitační plán, který odpovídá zdravotnímu stavu pacienta (klienta).
3. Pacienti (klienti) mají právo znát jména zdravotnických pracovníků, kteří jim poskytují péči v PNMO. Za tímto účelem jsou pracovníci povinni nosit jmenovku.

PODÁVÁNÍ INFORMACÍ O ZDRAVOTNÍM STAVU

1. Pacient (klient) má právo na informace o svém zdravotním stavu, povaze svého onemocnění a potřebných výkonech tak, aby jim rozuměl a zároveň aby mohl být aktivním spolupracovníkem při poskytované léčebné péči.
2. Pacient (klient) má právo na poskytnutí veškerých informací shromážděných ve zdravotnické dokumentaci o své osobě.
3. Informace o zdravotním stavu a dalších léčebných postupech podává ošetřující lékař zpravidla na vizitě, která se koná denně v určený čas. Primářská vizita se koná 1x týdně.

PODÁVÁNÍ INFORMACÍ JINÉ OSOBĚ

1. Informace o pacientech (klientech) podává oprávněným osobám ošetřující lékař. Telefonické informace o pacientech (klientech) budou poskytnuty oprávněným osobám pouze po sdělení hesla, které zná pacient (klient) a pověřená osoba, aby nedošlo ke zneužití informací.
2. Při podávání informací musí být respektovány zásady povinné mlčenlivosti.

POUŽITÍ OMEZOVACÍCH PROSTŘEDKŮ

1. U jinak nezvladatelného neklidu a poruch chování s agresivitou v rámci duševní poruchy, při kterých pacient ničí majetek nebo kterými bezprostředně ohrožuje život, zdraví nebo bezpečnost sebe nebo jiných osob ve svém okolí, mohou být u pacienta v souladu s platnými právními předpisy použity omezovací prostředky.

OŠACENÍ A OSOBNÍ VĚCI

1. Pacienti (klienti) jsou ubytováni na pokojích, které disponují standardním vybavením jako je lůžko, noční stolek, skříň na oblečení. Taktéž má pacient (klient) nárok na uzamykatelnou skříňku na své osobní věci.
2. Pacienti (klienti) zpravidla nosí vlastní oblečení.
3. V případě nezbytné potřeby si může pacient (klient) nechat vyprat prádlo v ústavní prádelně za úhradu dle ceníku PNMO.
4. Při příchodu na oddělení jsou pacientovi (klientovi) v jeho přítomnosti prohlédnuty veškeré osobní věci zdravotnickým personálem. Pacient (klient) je povinen se podrobit kontrole personálem, pokud to vyžaduje situace a má být zachováno bezpečí a pořádek na oddělení. Jde o kontroly poštovních zásilek, popř. osobních věcí za přítomnosti dalšího zdravotnického pracovníka. Personál má právo zabavit po dobu léčby nebezpečné nebo nepovolené předměty (podrobněji upravují pravidla jednotlivých oddělení).
5. Pacientovi (klientovi) není v PNMO povoleno vnášet nebezpečné předměty (např. zbraně, ostré předměty), léky neschválené ošetřujícím lékařem.
6. Mobilní telefon může být pacientovi (klientovi) z terapeutických důvodů léčby odebrán na omezenou dobu. Omezení použití telefonu je popsáno dle charakteru léčby v pravidlech jednotlivých oddělení.

CENNOSTI

1. Každý pacient (klient), který je hospitalizován v PNMO se svým souhlasem nebo se souhlasem svého oprávněného zástupce, si může na základě Příkazní smlouvy uložit do úschovy finanční hotovost, cennosti nebo své osobní doklady. Od pacienta (klienta) hospitalizovaného bez souhlasu je nemocnice oprávněna převzít peníze, cennosti nebo osobní doklady a bezpečně je uložit, dokud o nich po úpravě svého zdravotního stavu nerozhodne sám pacient (klient) nebo o nich nerozhodne oprávněný zástupce pacienta (klienta).
2. Nemocnice neodpovídá za peníze, cennosti a osobní doklady hospitalizovaných pacientů, které nepřevzala do úschovy.
3. Další nakládání s penězi, popř. úschově peněz na oddělení a výběry peněz v pokladně PNMO upravují pravidla jednotlivých oddělení.
4. Pacient (klient), který má v PNMO uloženy své peníze, může po dohodě se staniční sestrou daného oddělení čerpat pravidelně kapesné. Součástí léčby je vytvářet a posilovat u pacientů (klientů) odpovědnost za vlastní majetek a peníze, aby s nimi dokázali i po propuštění z nemocnice řádně hospodařit.
5. Pokud při propuštění pacienta (klienta) nelze provést výběr v hotovosti na větší částku, je mu po domluvě s pacientem (klientem) poslána na účet nebo na adresu bydliště.

REŽIM LŮŽKOVÝCH ODDĚLENÍ

1. Každý den je pacient (klient) podroben terapeutickému plánu, účastní se komunitní a skupinové terapie, činnosti terapie. Mezi odpoledním a večerním programem je zpravidla osobní volno, které se pacient (klient) učí smysluplně využívat.
2. Pacient (klient) si zajišťuje běžný úklid, pořádek a čistotu ve svých věcech, taktéž běžnou hygienu provádí sám. Nemocným s omezením pomáhá ošetřující personál.
3. V PNMO je zakázáno pořizovat svévolně videozáznamy, zvukové záznamy a fotografie. Jakékoliv pořizování fotografií, popř. videozáznamů, např. v rámci aktivit na jednotlivých odděleních, se může jen po předchozím písemném souhlasu pacienta (klienta).

4. Na každém oddělení je povinnost třídit odpad.

ALKOHOL A NÁVYKOVÉ LÁTKY

1. Pacienti (klienti) jsou v rámci léčebného plánu vedeni ke zdravému životnímu stylu. Je zakázáno požívat či jinak manipulovat s léky, alkoholem a jinými drogami v PNMO i mimo ni po dobu léčby.
2. Během pobytu v PNMO předepisuje všechny léky ošetřující lékař a podává je odpovědný zdravotnický personál. Léky jsou podávány dle harmonogramu oddělení.
2. Pravidla kouření tabákových výrobků, vaření kávy a čaje upravují pravidla jednotlivých oddělení PNMO. Pacienti (klienti) mohou v PNMO kouřit jen na vyhrazených místech.
3. Pacient (klient) je povinen se podrobit namátkovému odběru moče na identifikaci drog či alkoholu za přítomnosti personálu tak, aby nebyla narušena intimita pacienta (klienta).

STRAVA

Druh diety určuje lékař a je v zájmu pacienta (klienta) ji dodržovat. Strava se podává v jídelně na jednotlivých odděleních. Pacientům (klientům) upoutaných na lůžko podává stravu ošetřující personál.

Ošetřující personál je oprávněn kontrolovat množství, kvalitu a nezávadnost potravin, které si nakupujete či získáváte od návštěv a posoudit jejich vhodnost dle určené diety.

Potraviny, jejichž požitím by mohlo dojít k ohrožení zdraví, je oprávněn dle hygienických norem vyřadit.

Pacient nebo rodinný příslušník, který přinese soukromé potraviny, je povinen tyto předložit ke kontrole službu konajícímu personálu. Pokud potraviny vyžadují chlazení, budou uloženy po řádném označení jménem pacienta a datem nákupu a spotřeby do lednice určené pro pacienty. Pacient je poučen o dodržení doby spotřeby, tj. 24 hod. od zakoupení, pokud na obale potraviny není uvedeno jinak. U potravin s uvedeným datem expirace, je pacient povinen po otevření potravinu označit štítkem s datem spotřeby. Zde je nutno výrobek spotřebovat nejpozději do 3 dnů od otevření. Pokud potravina nebude zjevně odpovídat požadavkům kvality, jaké by měla splňovat, bude z důvodu ochrany zdraví a možné nákazy či kontaminace odstraněna z lednice s informováním majitele potraviny.

U nesoběstačných pacientů označování potravin zajišťuje zdravotnický personál. Pokud pacient výrobek nespotřebuje do určené doby, je potravina zlikvidována, o čemž je majitel potraviny informován ošetřujícím personálem.

Potraviny, které nevyžadují chlazení, ale pacient není schopen sám kontrolovat jejich spotřebu a kvalitu (ovoce, nápoje, sladkosti), jsou uloženy v uzamykatelné skříňce v kuchyňce. Jsou řádně označeny jménem pacienta a pokud nemají od výrobce určenou dobu expirace, tak i datem uložení, případně otevření.

KONTAKTY S OKOLÍM

1. Pacienti (klienti) mohou komunikovat s vnějším světem prostřednictvím pevné linky v PNMO, popř. mobilního telefonu, pošty, volných vycházek a návštěv. Každé oddělení PNMO má upraveny tyto kontakty v pravidlech oddělení v návaznosti na charakter a potřebu léčby.

2. Volné vycházky, kontakty, propustky jsou možné jen po schválení lékařem.

Volná vycházka - pacient (klient) může opustit areál PNMO pouze s průkazem „Volná vycházka“ a smí se pohybovat pouze v katastru obce. Odchod i příchod hlásí personálu.

Kontakt- pacient (klient) opouští PNMO v rámci jednoho dne např. na plánované ošetření v jiném zařízení (zubní ambulance, chirurgie, gynekologie, apod.) nebo v rámci plánovaného výjezdu v rámci prevence relapsu většinou do blízkého Javorníku.

Propustka - pacient (klient) opouští PNMO na více dnů, většinou na víkendovou návštěvu domů nebo ke svým blízkým. Na propustku není možné odjet první a poslední 3 dny v měsíci (dle požadavků zdravotních pojišťoven).

Konkrétní podmínky kontaktů a propustek jsou upravovány v pravidlech jednotlivých oddělení.

Během všech výjezdů není možné, aby si pacient (klient) nechal vystavit recept na léky (výjimku tvoří recept na antikoncepci a homeopatika). Všechny potřebné a doporučené léky jsou zajišťovány PNMO.

Pacienti (klienti), kteří mají vystavenou pracovní neschopnost, jsou během propustek povinni dodržovat režim práce neschopného.

Pacientům (klientům) s ochrannou léčbou povoluje propustku primář PNMO nebo jím pověřený odborný lékař.

NÁVŠTĚVY

1. Pacienti (klienti) mohou přijímat návštěvy svých příbuzných a známých podle pravidel každého oddělení, většinou však v určenou dobu po programu a na určených místech. Je možno využít park, kantýnu a nádvoří PNMO.
2. Ředitel nemocnice je oprávněn z provozních, hygienických, epidemických, či jiných závažných důvodů návštěvy omezit nebo zakázat.
3. Osoby, které jsou podnapilé nebo se jinak nevhodně chovají nebudou do PNMO vpuštěny.
4. Návštěvy dětí jsou povoleny pouze na zodpovědnost dospělé osoby, která dítě doprovází.
5. Všechny návštěvy se hlásí zdravotnickému personálu na oddělení, kde je pacient (klient) hospitalizován.
6. Návštěvy hospitalizovaných mužů na ženských pokojích a naopak nejsou povoleny.

STÍŽNOSTI

Vzniklé problémy či nespokojenost se zdravotní péčí mohou pacienti (klienti) řešit se zdravotnickým personálem svého oddělení (např. staniční sestra, lékař). V případě trvání nespokojenosti se stížnost adresuje řediteli PNMO (viz. letáky na každém oddělení a internetových stránkách PNMO).

POUŽÍVÁNÍ VLASTNÍCH ELEKTROSPOTŘEBIČŮ

Pacienti (klient) nemohou používat v PNMO vlastní elektrospotřebiče zapojené do elektrické sítě (rychlouhřátka, konvice, televizor, apod.)

DŘÍVE VYSLOVENÉ PŘÁNÍ

Pacient (klient) má právo učinit podle zákona č.372/2011 Sb., o zdravotních službách tzv. dříve vyslovené přání (souhlas a nesouhlas s poskytnutím zdravotních služeb pro případ,

že nebude schopen takový úkon později učinit) a to za předpokladu, že o tomto informuje svého ošetřujícího lékaře, dodá písemně s úředně ověřeným podpisem. Dříve vyslovené přání bude ze strany PNMO respektováno za předpokladu splnění zákonem stanovených podmínek.

DUCHOVNÍ SLUŽBY

Pacient (klient) má právo na duchovní péči. V PNMO může přijímat duchovního nebo navštívit místní kostel v Bílé Vodě včetně setkání s knězem, pokud tím není narušena a ohrožena léčba pacienta (klienta) a po domluvě s ošetřujícím lékařem.

PŘÍTOMNOST PSA SE SPECIÁLNÍM VÝCVIKEM

1. Pacient (klient) se smyslovým nebo tělesným postižením, který využívá vodícího psa nebo asistenčního psa, má právo na doprovod a přítomnost tohoto psa u sebe při hospitalizaci v PNMO. V tomto případě musí pacient (klient) být schopen zajistit běžnou péči o psa (venčení, krmení, hygiena) sám nebo prostřednictvím jiné osoby a příslušné oddělení má vhodný prostor pro držení takového psa. Je potřeba doložit zajištění hygienických norem u psa (očkovací průkaz apod.). Přítomnost psa na oddělení schvaluje primář oddělení příp. jeho zástupce.